

Itsenäisyys, järjestys ja kansanvalta

Välähdyksiä eduskuntakeskusteluista joulukuulta 1917

P. E. Svinhufvudin muistosäätiön juhla 15.12.2017 Ostrobotnian juhlasali Helsinki

Teksti eduskunnan pöytäkirjoista lyhentänyt Martti Häikiö

Henkilöt

Maritta Pohls: Kertoja

Mika Kari: P. E. Svinhufvud, Arthur Castrén, Antti Mikkola

Wille Rydman: Kullervo Manner, Eetu Salin, Eevert Eloranta, Oskari Tokoi

Eduskunta joulukuu 1917

Siirrymme Suomen eduskuntaan joulukuussa 1917 ja tammikuussa 1918. Professori Martti Häikiö, joka on tänä vuonna julkaissut Pekka Svinhufvudin elämäkerran, on poiminut kaikki puheenvuorot ovat eduskunnan pöytäkirjoista. Niitä on paljon lyhennetty, mutta puheenvuoroja ei ole muutettu eikä mitään ole lisätty.

Kaikki porvarienvuorot käyttää kansanedustaja Mika Kari, joka on valittu 2011 eduskuntaan Suomen sosialidemokraattisen puolueen listoilta. Eduskunnassa hän toimii mm. puolustusvaliokunnan varapuheenjohtajana. Hän on myös Lahden kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja.

Kaikki sosialistien puheenvuorot käyttää kansanedustaja Wille Rydman. Hänet on valittu 2015 eduskuntaan Kansallisen Kokoomuksen listoilta. Hän on mm.

perustuslakivaliokunnan ja hallintovaliokunnan jäsen. Hän on Helsingin kaupunginhallituksen jäsen.

Eduskunta nimitti Svinhufvudin senaatin eli maan hallituksen 27.11.1917. Olemme eduskunnassa, Heimolan talossa, nykyisellä Yliopistonkadulla. On tiistai 4.12.1917. Kello on 14 eli kuten tuohon aikaan sanottiin kello 2 päivällä.

Eduskunnassa puhetta johtaa nuorsuomalainen puhemies Johannes Lundson. Eduskunnan istuntosaliin astuvat Senaatin puheenjohtaja eli pääministeri P. E. Svinhufvud ja senaattorit.

Svinhufvud luettelee senaatin lakiesitykset eduskunnalle. Niitä on kaikkiaan 16, mukana ovat esitykset Suomen hallitusmuodoksi.

P. E. Svinhufvud ja Kullervo Manner

Mika Kari: P. E. Svinhufvud

Kunnioitettava herra puhemies, arvoisa eduskunta.

Kun näiden esitysten joukossa on erinomaisen tärkeitä ehdotuksia perustuslakien muutoksiksi, muun muassa ehdotus uudeksi hallitusmuodoksi Suomelle, pyydän tässä yhteydessä Suomen senaatin puolesta lausua seuraavaa:

Hallitus on tärkeimmäksi tehtäväkseen ottanut Suomen valtiollisen itsenäisyyden toteuttamisen ja turvaamisen. Tämän kautta on Suomen kansa ottanut kohtalonsa omiin käsiinsä, ja nykyiset olot sekä oikeuttavat että velvoittavat sen siihen. Suomen kansa tuntee syvästi, ettei se voi täyttää kansallista ja yleisinhimillistä tehtäväänsä muuten kuin täysin vapaana. Vuosisatainen vapauden kaipuumme on nyt toteutettava; Suomen kansan on astuttava muiden maailman kansojen rinnalle itsenäisenä kansakuntana.

Hallitus on kääntynyt toisten valtojen puoleen saadakseen maamme valtiollisen itsenäisyyden kansainvälisesti tunnustetuksi. Nälänhätä ja työttömyys pakottavat hallituksen asettumaan suoranaisiin väleihin ulkovaltojen kanssa, joiden kiireellinen apu elintarpeiden ja teollisuutta varten välttämättömien tavarain maahan tuomiseksi on meidän ainoa pelastajamme uhkaavasta nälänhädästä ja teollisuuden pysähtymisestä.

Puhemies Lundson antoi ensimmäisen puheenvuoron kansanedustaja Kullervo Mannerille, joka oli Suomen Sosialidemokraattisen puolueen puheenjohtaja ja edellisen eduskunnan puhemies.

Wille Rydman: Kullervo Manner

Kun eduskunta ei ole antanut senaatille oikeutta käyttää suuriruhtinaan valtaa, niin nähdäkseni ne ehdotukset, jotka ovat puhemiehelle äsken annetut, eivät ole, eivätkä voi olla esityksiä, vaan ne voivat olla korkeintaan senaatin ehdotuksia.

Siitä juhlallisesta kohtauksesta, joka juuri suoritettiin, sain minä tiedon puhemiesneuvostossa pari tuntia sitten.

Kertoja: Edustaja Otto Wille Kuusinen edellytti, että nämä ehdotukset pantaisiin pöydälle siksi kunnes eduskunta on saanut tilaisuuden lähemmin päättää, otetaanko ne käsittelyn alaisiksi vai eikö. Puhemies julisti keskustelun päättyneeksi.

Kaksi päivää myöhemmin, torstaina 6. 2.1917 klo 14 esityslistalla oli 19 käsiteltävä asiaa.

Puhemies Lundson ilmoitti, että puhemiehelle on jätetty edustaja Santeri Alkion ym. kirjelmä, jossa esitetään, että ”hallitus, saattaakseen Suomen valtiollisen itsenäisyyden tunnustetuksi, ryhtyy niihin toimenpiteisiin, jotka hallitus on sitä varten tarpeelliseksi ilmoittanut.”

Kaksi ponsilauselmaa 6.12.1917

Santeri Alkio, Pekka Ahmavaara, Ernst Estlander, Kyösti Haataja ja Erkki Pullinen:

”Sen johdosta, että hallitus on tehnyt eduskunnalle esityksen uudeksi hallitusmuodoksi, joka on rakennettu sille pohjalle, että Suomi on riippumaton tasavalta, eduskunta korkeimman valtiovallan haltijana päättää puolestaan hyväksyä tämän periaatteen ja hyväksyä myös, että hallitus, saattaakseen Suomen valtiollisen itsenäisyyden tunnustetuksi, ryhtyy niihin toimenpiteisiin, jotka hallitus on sitä varten tarpeelliseksi ilmoittanut.”

Kullervo Mannerin vastaehdotus:

”Suomen korkeimman vallan haltijana lausuu Suomen eduskunta periaatteen, että Suomi on oleva riippumaton tasavalta. Tämä riippumattomuus on koettava toteuttaa sovinnollista tietä Venäjän kanssa aikaansaataavalla sopimuksella. Siitä ehdotusta tekemään olisi asetettava yhteinen neuvottelukunta, jossa olisi yhtä monta Suomen ja Venäjän edustajaa. Neuvottelukunnan tulisi tehdä myös muita ehdotuksia Suomen ja Venäjän suhteiden järjestämiseksi. Nuo ehdotukset olisivat alistettavat molempien valtioiden täysivaltaisten valtioelinten lopullisesti hyväksyttäviksi. Suomen olisi koettava saada myös muut valtiot tunnustamaan Suomen riippumaton tasavalta ja tekemään sen kanssa sopimuksia suhteiden järjestämisestä. Edellämainituista asioita valmistelemaan sekä tekemään niistä ehdotuksia eduskunnan hyväksyttäviksi päättää eduskunta asettaa 17-henkisen valtuuskunnan.”

Puhemies avaa keskustelun ja antaa puheenvuoron edustaja Kullervo Mannerille.

Wille Rydman: Kullervo Manner

Teen vastaehdotuksen, jonka mukaan Suomen ”riippumattomuus on koettava toteuttaa sovinnollista tietä Venäjän kanssa aikaansaa tavalla sopimuksella”.

Siitä ehdotusta tekemään olisi asetettava yhteinen neuvottelukunta, jossa olisi yhtä monta Suomen ja Venäjän edustajaa, ja että asioita valmistelemaan eduskunta asettaisi 17-henkisen valiokunnan.

Kertoja: Puhemies julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi, että asiassa on olemassa kaksi ehdotusta. Äänestyksessä Alkion ponsilauselma voitti äänin 100–88.

Päätöksen johdosta sai puheenvuoron sosialidemokraattinen kansanedustaja Eetu Salin.

Eetu Salin

Eetu Salin oli toimittaja ja suutari. SDP:n perustamiskokouksen puheenjohtajana 1899. Asui 1909–1912 Yhdysvalloissa, toimitti Raivaaja- ja Säkeniä-lehtiä. Toimi Suomen Kansanvaltuuskunnan Tiedonantoja -lehden päätoimittajana 1918, sai kuolemantuomion, joka muutettiin kymmeneksi vuodeksi kuritushuonetta. Kuoli 1919 epäselvissä oloissa Sörnäisten vankilassa.

Wille Rydman: Eetu Salin

Tahdon pöytäkirjaan merkittäväksi vastalauseeni porvariston tällaisesta edesvastuuttomasta politiikasta, että näin tärkeissä kysymyksissä esitetään asiapaperi tuollaisena yllätyksenä, ettei siihen eduskunnan suurella enemmistöllä ole ollut edes ennakoita tilaisuutta tutustua,

ja että se sitten samanlaisena yllätyksenä naulataan kiinni ilman perusteluja, noin vain yhdellä vasaraniskulla. Pelkään sellaisesta politiikasta Suomen kansalle koituvan tulevaisuudessa aivan raskaita ja vaikeita seurauksia ja vieritän sen vuoksi edesvastuun tästä tämän syytakeettoman ja edesvastuuttoman porvariston ja sen muodostaman hallituksen niskoille.

Kertoja: Näin oli hyväksytty ponsilauselma, jonka satavuotispäivää vietimme juhlallisina menoin joulukuun kuudentena.

Siirrymme nyt ajassa eteenpäin. On tiistai 18.12. klo 18. Eduskunnalle on jätetty sosialidemokraattien tekemä välikymys Suomen itsenäisyysasiasta. Edustaja Eetu Salin lukee välikysymyksestä otteita.

Wille Rydman: Eetu Salin

Maamme lukuisat kansalaiset ovat epäilemättä joutuneet ajattelemaan levottomina, eikö Senaatti olekaan tehnyt mitään Suomen itsenäisyysasian eduksi Venäjällä ja onko Senaatti päinvastoin tahtonut osottaa vihamielisyyttä siellä vallassa oleville ja sen osottamiseksi sallinut ministerivaltiosihteerin olla poissa Pietarista.

Samoihin aikoihin on näikynyt sanomalehdissä esityksiä, että Ruotsin sotaväen Suomeen tulo olisi ajateltavissa ja että sen tehtäväksi tulisi yrittää poistaa venäläinen sotaväki Suomesta ja toimia täällä muka "järjestyksen" palauttamiseksi. Moisiin viittauksiin on liittynyt ajatus, että Ruotsi olisi saapa siitä palkkioksi Ahvenanmaan.

Kysymme:

Ensimmäiseksi: Mitä Senaatti on tehnyt niiden julkisuudessa näkyneiden esitysten johdosta, että Ruotsin sotaväkeä mahdollisesti tuotaisiin Suomen alueelle ja että Ahvenanmaa luovutettaisiin Ruotsille?

Toiseksi: Mitä Senaatti on tehnyt saadakseen Venäjän ja muut valtiot tunnustamaan Suomi riippumattomaksi tasavallaksi, mitä tuloksia saavuttanut tässä asiassa Ja mitä aikoo tämän asian hyväksi läheisessä tulevaisuudessa tehdä?

Kertoja: Sosialistien välikysymys pantiin pöydälle seuraavaan täysi-istuntoon.

Samassa eduskunnan istunnossa 18.12. otettiin käsittelyyn toinen välikysymys. Sen ensimmäinen allekirjoittaja oli turkulainen nuorsuomalaisen puolueen kansanedustaja Antti Mikkola. Välikysymys koski Turun keskustassa tapahtuneita ryöstöjä ja järjestyksen aikaansaamista.

Välikysymykseen vastasi sisäasiain senaattori Arthur Castrén.

Arthur Castrén

Sisäasiain senaattori Arthur Castrén oli ollut mm. Oulun pormestarina, säätyvaltiopäivillä, kansanedustajana (ns.). Hän kuului siihen neljän senaattorin ryhmään, joka aloitti Kyösti Kallion johdolla 15. huhtikuuta 1918 senaatin toiminnan Helsingissä uudelleen. Helsingin kaupunginjohtaja 1922–1930 ja kunnallispuormestari 1931–1936.

Mika Kari: Arthur Castrén

Ennen viime marraskuun suurlakkoa toimi Turun kaupungissa järjestyskunta. Sen pyyhki pois suurlakko. Sen jälkeen otti omin valtuuksin järjestysvallan pidon haltuunsa niin sanottu miliisi, jonka miehistö oli kokoonpantu punakaartiin kuuluvista henkilöistä ja muista samansuuntaisista aineksista.

Tämän miliisin johtajana toimi sanomalehdentoimittaja V. Lundberg. Entinen poliisikunnan päällikkö oli pidätettynä, samoin kuin läänin kuvernööri.

V. Lundberg tuli luokseni. Turun kunnallisjärjestö vaati uudeksi Turun ja Porin läänin kuvernööriksi koko läänin työväestön kannattamana sanomalehdentoimittaja Eevert Elorantaa.

En katsonut voivani suostua näihin vaatimuksiin. Herra Lundberg ilmoitti luonani, ja myöhemmin telefoonissa, että jollei näihin vaatimuksiin suostuttaisi, olisi Turussa piakkoin odotettavissa suuriakin epäjärjestyksiä.

Maanantain vastaisena yönä syntyivät sitten ne kauhistuttavat väkivallan ja ryöstön jäljet, mitkä varsinkin keskikaupungilla ovat näkyvissä. Kumpaisenakin yönä oli venäläistä sotaväkeä, sekä maa- että meriväen puvussa ollut kymmenittäin mukana rosvojoukoissa.

Kertoja: Pääministeri Svinhufvud kertasi kuluneen vuoden tapahtumia.

Mika Kari: P. E. Svinhufvud

Järjestysvalta meillä Suomessa ylipäänsä oli heikko. Hallituksella ei ollut riittävää järjestysvoimaa käytettävänään silloin, kun suurempia epäjärjestyksiä sattui.

Kuitenkin tiedämme kaikki, että jokaisen oikeusvaltion pohjana, jokaisen yhteiskuntajärjestyksen perustana on juuri järjestys. Ei mikään valtio voi ajan pitkään pysyä pystyssä, eikä mikään hallitus ole mahdollinen maassa, ellei siinä voida järjestystä pitää.

Tässä on siis kysymyksessä Suomen itsenäisyys. Sellaiset epäjärjestykset kuin nyt Turussa tapahtuvat ovat sitä laatua, että ne voivat peloittaa ulkovaltoja lähettämästä tänne minkäänlaista apua, olipa se viljaa tai muita elintarpeita.

Sitten on ehkä syytä huomauttaa siitä vaarasta, joka on tarjolla, että ulkovaltat interveneeraavat, tulevat tänne ja miehittävät maan vieraalla sotajoukolla.

Erinomaisen tärkeä on sen vuoksi, että eduskunta yksimielisesti tukee lainalaista yhteiskuntajärjestystä maassamme.

Kertoja: Puheenvuoron sai sosialidemokraattinen kansanedustaja Evert Eloranta, jota oli ehdotettu Turun uudeksi kuvernööriksi eli maaherraksi.

Evert Eloranta

Evert Eloranta (1879 Harjavalta – k. 1936 Neuvostoliitto) oli eduskunnassa SDP:n ryhmässä 1908–1914 ja 1917 Turun läänin eteläisestä vaalipiiristä. Sisällissodan aikana hän toimi hetken aikaa myös punakaartin ylipäällikkönä yhdessä Adolf Taimin ja Eino Rahjan kanssa.

Wille Rydman: Evert Eloranta

Sangen laiha selostus ja sängen kehoja toimenpiteitä vastaisuuden varalle. Sen jälkeen senaatin herra puheenjohtaja vielä terästi sisäasiaintoimituskunnan päällikön esittämää vaatimusta lujan aseellisen voiman luomisesta tällaisten

tapausten varalle käytettäväksi niin sanottuina rankaisuretkikuntina työväkeä vastaan siellä, missä työväestö ryhtyy lakoilla ja muilla sentapaisilla keinoilla ajamaan läpi oikeutettuja vaatimuksiaan.

Mika Kari, välihuuto oikealta: Ryöstämään ja murhaamaan.

Wille Rydman: Evert Eloranta

Senaatin herra puheenjohtajan lausunnon oleellinen sisältö oli sama, minkä Venäjän kuuluisa pääministeri Stolypin-vainaja aikoinaan lausui toimintansa poliittiseksi ohjeksi, se on: ensin rauhoitus ja sitten uudistukset.

Mika Kari, välihuuto oikealta: Nykyisin sosialistien ohjelma.

Wille Rydman: Evert Eloranta

Tällaisella ohjelmalla esiintyy maan hallitus aikana, milloin tarvittaisiin suuria ja syvälle käypiä uudistuksia mahdollisimman nopeaan.

Mika Kari, välihuuto oikealta: Eivät rosvot niistä välitä!

Wille Rydman: Evert Eloranta

Se seikka, ettei uudistuksia ole ajoissa saatu, on johtanut asiat sille kannalle, missä ne nykyään ovat esimerkiksi Turussa. Senaatin puheenjohtaja peloitteli meitä sillä, että ulkomaalaiset tuevat ja miehittävät tämän maan, ellei rauhallisuus palaa siellä Turussa ja muualla hänen esittämällään ja haluamallaan tavalla.

Mistä nuo huligaanit ovat saaneet aseita?

Mika Kari, välihuuto oikealta: Rahja niitä tuo!

Kertoja: Puheenvuoron sai nyt välikysymyksen ensimmäinen allekirjoittaja Antti Mikkola.

Antti Mikkola

Antti Mikkola (1869–1.2.1918 Helsinki) asianajaja, Turun Sanomien perustaja ja ensimmäinen päätoimittaja sekä nuorsuomalaisen puolueen kansanedustaja 1907–1908, 1909–1910 ja 1917–1918 Turun eteläisestä vaalipiiristä. Jätti 26.11.1917 eduskunnassa aloitteen sotalaitoksen perustamisesta Suomeen. Mikkolaa alettiin kutsua sosialistien taholta ”Sota-Antiksi”.

Mika Kari: Antti Mikkola

Minun on hiukan täydennettävä sitä kuvaa hävityksestä.

Wille Rydman: välihuuto vasemmalta: Jonka on aiheuttanut yllytys.

Mika Kari: Antti Mikkola

On olemassa selvät todistukset siitä, että suuri joukko näitä ryöstettyjä tavaroita on viety kätköihin venäläiselle sotilasasemalle sekä venäläisiin laivoihin.

Mikäli tähän saakka on saatu tietää, lasketaan suoranaiset vahingot tavaroissa 700,000 markkaan sekä ikkunain särkemiset ainakin 100,000 markkaan.

Wille Rydman, välihuuto vasemmalta: Sovinto olisi ollut paljon halvempi!

Mika Kari: Antti Mikkola

Turku ei suinkaan ole muuta kuin ensimmäinen, mutta se ei ole viimeinen kaupunki, jossa sama näytelmä tulee näyteltäväksi.

Täällä vasemmisto on laulanut kaiken aikaa, että syy tähän kaikkeen on se, ettei saada parannuksia, että porvarit jarruttavat ja yhteiskunnalliset parannukset jäävät toteuttamatta.

Hän mainitsi yhtenä esimerkkinä juuri kunnallislait. Mutta kyllä nyt vielä vasemmistokin muistaa sen, että kunnallislait hyväksyttiin jo ennenkuin suurlakko varsinaisesti oli alkanut.

Sanottiin, että jumalanpilkkalakia ei ole vielä kumottu ja että tämä olisi siis semmoinen parannus, että jos olisi poistettu rangaistus jumalanpilkasta, niin luultavasti Turun ryöstöjä ei olisi tapahtunut.

Kaikki nämä ryöstöt ja epäjärjestykset ovat muka porvarien provokatsioonia. Mutta minun tekisi mieli kysyä, kuinka silloin, jos tämä provokatsiooni on tullut porvarien taholta työväenasian vahingoittamiseksi, kuinka ei työväen sanomalehdistö ole suuremmalla ponnella tarttunut asiaan.

Miksei se ole alkanut koko maasta koottuine punakaarteineen marssia näitä porvarijoukkoja vastaan, jotka tällaisia provokatoorisia ryöstöjä tekevät.

Wille Rydman, välihuuto vasemmalta: Hoitakaa te omat joukkonne!

Mika Kari: Antti Mikkola

Täällä senaatin puheenjohtaja syystäkin toivoi, että koko kansa ja tämä eduskunta sen edustajana yksimielisesti voisi ryhtyä tukemaan niitä toimenpiteitä, jotka tekevät hallitukselle mahdolliseksi kukistaa huligaanivalta.

Wille Rydman, välihuuto vasemmalta: Sotalaitos siis!

Kertoja: Keskustelua jatkettiin kiivaassa sävyssä vielä kaksi päivää myöhemmin torstaina 20. joulukuuta. Silloin puheenvuoron käytti Oskari Tokoi, joka oli toiminut kaikkien puolueiden hallituksen sosialidemokraattisena pääministerinä maaliskuusta elokuuhun.

Wille Rydman: Oskari Tokoi

Täällä senaattori Svinhufvud lausunnossaan mainitsi, että hyvä järjestys on itsenäisyytemme välttämätön ehto. Tämä lausunto ei ole mitään uutta. Olen lausunut sen käsityksen, että jollemme me voi pitää järjestystä tässä maassa yllä, voi tulla vieras, joka pitää järjestystä jaa perii tästä ylläpidosta ehkä liian kalliin maksun.

Siitäkin syystä Turussa tapahtuneet epäjärjestykset, vandalismi on minunkin mielestäni ankarasti tuomittavat.

Mutta se on tuomittava toisestakin syystä. Se on tuomittava siitä syystä, että se on myöskin meidän työväen vallankumousliikkeen pahin vihollinen. Vallankumouksen, voidakseen olla menestyksellinen ja voidakseen saada sille yleisen kannatuksen ja tunnustuksen, täytyy myös kyetä turvaamaan yksityisen omaisuuden ja yksityisen hengen ja turvallisuuden.

Kertoja: Puheenvuoron sai edustaja Eevert Eloranta.

Wille Rydman: Evert Eloranta

Herra Mikkolan lausunnon johdosta minun on sanottava, että jos, niinkuin väitetään, juristin ensimmäinen perusohje on: kiellä kaikki, kiellä viimeiseen asti, niin voinee sanoa: Herra Mikkola on kai sitten tuon ohjeen perusteella ensimmäisiä juristeja tässä maassa.

Hänen lausuntonsa sisälsi pelkkiä sofismeja, vääristelyjä ja uhkui edelleen vihaa vasemmistoa kohtaan, mutta mitään asiallista ja asiaan vaikuttavaa siinä ei vähääkään ollut.

Kertoja: Kiivassanainen istunto päättyi klo 3.05 yöllä. Äänestyksessä 21.12. klo 13 eduskunta siirtyi päiväjärjestykseen äänin 95–87.

Kun kävi ilmi, että Ruotsi ja muutkin maat kieltäytyivät tunnustamasta Suomen itsenäisyyttä ennen kuin Venäjän olisi sen tunnustanut, laati eduskunta – nyt yksimielisesti – tunnustuspyynnön Venäjälle.

Pääministeri Svinhufvud matkusti itse vuoden lopussa Pietariin tunnustusta hakemaan.

Eduskunnalle pääministeri Svinhufvud puhui tiistaina 8. tammikuuta 1918.

Mika Kari: P. E. Svinhufvud

Venäjän kansankomisarioiden neuvoston puoltalauseen johdosta on Venäjän työläis-, sotilas- ja talonpoikaisedustajain neuvoston toimeenpaneva keskuskomitea kokouksessaan 4. tammikuuta päättänyt tunnustaa Suomen tasavallan valtiollisen itsenäisyyden.

Hänen Majesteettinsa Ruotsin kuningas on tammikuun 4. päivänä pitämässään valtioneuvoston kokouksessa päättänyt tunnustaa Suomen itsenäiseksi ja riippumattomaksi valtioksi.

Ranskan tasavallan hallitus on 5. päivänä tammikuuta tunnustanut Suomen tasavallan vapaaksi ja suvereeniseksi valtioksi.

Vielä voin mainita, että sähkösanoma on tietänyt kertoa, vaikkakaan ei virallista vahvistusta ole vielä saapunut, sen, että Saksakin on Suomen itsenäisyyden tunnustanut.

Venäjän kansa ylevämielisesti on nyt Suomeen nähden täyttänyt lupauksensa pienten kansojen itsemääräämisoikeuden toteuttamisesta,

Voimme pitää selvänä, että Suomen itsenäisyys on taattu ulkoapäin siinä merkityksessä, että se lähitulevaisuudessa on saavuttava yleisen kansainvälisen tunnustuksen.

Suomi on nyt riippumaton, ja samalla myös puolueeton valtio, joka pyrkii ylläpitämään ystävällisiä välejä kaikkien muiden valtioiden kanssa.

Arvoisat Edustajat!

Meidän oma asiamme on sisällisesti vahvistaa vapauttamme. Vapautemme lujin perustus on oleva siinä, että uutterasti, hellittämättömästi teemme työtä inhimillisen edistyksen kaikilla aloilla.

Kehoitan teitä yhtymään hartaaseen eläköön-huutoon niiden kansojen puolesta, jotka jalossa vapaudenrakkaudessaan ovat Suomen täyden itsenäisyyden tunnustaneet.

Raikas eläköön-huuto vapaalle Suomelle, Suomen vapauden pysymiselle, lujittumiselle, kehittymiselle, Suomen kansan ikionneksi ja menestykseksi. Vapaa Suomi eläköön!

Mika Kari: P. E. Svinhufvud johtaa kolminkertaisen eläköönhuudon salissa

Eläköön! Eläköön! Eläköön!

Kertoja: Tähän päättyy tarinamme. Mitä sitten tapahtui? Eduskunta antoi 10.1.1918 hallitukselle sen pyytämät valtuudet lujan järjestysvallan luomiseen.

Vallankumous julistettiin alkaneeksi 26.1.1918. Senaattorit Svinhufvud ja Castrén mukaan lukien joutuivat pakenemaan maan alle.

Suomen vallankumoushallitukseksi perustetun kansanvaltuuskunnan puheenjohtajaksi tuli Kullervo Manner ja jäseniksi tulivat Oskari Tokoi ja Eevert Eloranta.

Punakaartilaiset murhasivat kansanedustaja Antti Mikkolan Töölönlahdella, aivan tuossa vieressä, 1.2.1918.

Eduskunta pääsi jatkamaan työtään vapaussodan ja traagisen sisällissodan jälkeen vasta toukokuussa 1918. Eduskunta valitsi 18.5.1918 P. E. Svinhufvudin korkeimman vallan haltijaksi eli itsenäisen Suomen ensimmäiseksi valtionpäämieheksi.

Tasan sata vuotta tuon tapahtuman jälkeen, 18.5.2018, avataan hienosti peruskorjattu Kotkaniemi. Siitä tulee Svinhufvudin, itsenäisyysseenaatin ja Suomen itsenäistymisvaiheiden kotimuseo.

Kotkaniemi on Kivijärven rannalla 23 km Lappeenrannasta Itsenäisyyden tietä (vanha 6-tie) Kouvolan suuntaan. Svinhufvudit asuivat siellä vuodesta 1908. Valtio kunnosti Kotkaniemen talon ja puutarhan, joita Kotkaniemi-säätiö ylläpitää. Kahvila Ellen, puutarha, vuokrattavat kokoustilat ”Siperia” ja ”Käräjätupa”

Kotkaniemen näyttelyjä rakentaa ja sitä ylläpitää Kotkaniemi-säätiö. Tämä juhla on järjestetty näyttelyjen ja museon tukemiseksi. Toivon, että omalta osaltanne tuette Kotkaniemeä tänään ja tulevaisuudessa.

**Kotkaniemi –
Svinhufvudin ja Suomen itsenäistymisen museo
www.kotkaniemi.fi**

